

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Prima sententia rejicitur testimoniis Scripturæ & sanctorum Patrum

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

§. II.

Prima sententia reuincitur testimonio Scripturae & Sanctorum Patrum.

Dico primò: Parvuli cum solo originali decedentes non subibunt pœnam gehennæ, & combustionis æternæ.

168. Probatum primò ex Scriptura: dicitur enim Apocal. 18. de Babylone mittenda in stagnum ignis: *Quantum se glorificavit, & in deliciis fuit, tantum date illis tormentum & cruciatum*: Sed parvuli nunquam se glorificaverunt, nec deliciis vixerunt: Ergo non pertinent ad Babylonem, quæ sola mittenda est in stagnum ignis. Item Marci 9. de his, de quibus dicitur, *ignis eorum non extinguetur*, dicitur quoque quod *vermis eorum non moritur*: Ergo non torquetur eos ignis, quos non torquetur vermis, seu remorsus conscientia: At parvuli, qui nunquam peccaverunt, nihil habent quod eorum conscientiam remordeat: Ergo nec eos torquetur ignis.

169. Probatum secundò ex Innocentio III. in cap. Maiorem extra de baptismo & ejus effectu, ubi dicitur, quod *pœna originalis peccati est carentia visionis Dei; actualis verò peccati pœna, gehenna perpetuæ cruciatu*: Prior autem pars videtur omnino intelligenda de carentia visionis Dei cum exclusione cruciatu gehennæ; alias eadem pœnæ corresponderent peccato originali, quæ actuali. Eodem modo pœnam peccati originalis à pœnis actualibus distinguere videtur Eugenius IV. in litteris unionis Græcorum, cum definit *Illorum animas, qui in actuali mortali peccato vel solo originali decedunt, descendere mox in infernum, pœnis tamen disparibus puniendas, disparibus scilicet, pro disparitate peccatorum*, ita ut qui in peccato mortali actuali decedunt, puniantur carentiâ divinæ visionis, atque insuper pœnis sensibilibus ignis & aliorum suppliciorum, secundum illud Psal. 10. *Pluet super peccatores lagueos: ignis, & sulphur, & spiritus procellarum pars calicis eorum*; illi verò qui in solo originali decedunt, non patiuntur pœnam aliquam sensibilem, sed solam pœnam damni, videlicet carentiam divinæ visionis: non enim intelligi potest de disparitate pœnarum secundum intensiorem; quia sic etiam peccata actualia pœnis disparibus puniuntur.

170. Nec te movere debet quod Pontifex ait, animas parvulorum, qui cum solo originali decedunt, in infernum descendere: nomine enim inferni exprimitur limbus infantium, sicut & limbus Sanctorum Patrum ante Passionem Christi defunctorum, juxta illud Genes. 37. quod Jacob mortem filii sui Joseph deplorans agebat: *Descendam ad filium meum lugens in infernum*. Unde S. Thomas in 3. dist. 22. qu. 1. art. 1. in responsione ad 2. quæstionem, sive ad 1. quæstiunc. ait: *quod quadruplex est infernus damnatorum, unus in quo sunt tenebræ & quantum ad carentiam divinæ visionis, & quantum ad carentiam gratiæ, & est ibi pœna sensibilis, & hic infernus est locus damnatorum. Alius est infernus supra istum, in quo sunt tenebræ, & propter carentiam divinæ visionis, & propter carentiam gratiæ: sed non est ibi pœna sensibilis; & dicitur limbus puerorum. Alius supra hunc est, in quo sunt tenebræ quantum ad carentiam divinæ visionis, sed non quantum ad carentiam gratiæ: sed est ibi pœna sensus, & dicitur*

A purgatorium. Alius magis supra est, in quo est tenebra quantum ad carentiam divinæ visionis, sed non quantum ad carentiam gratiæ, neque est ibi pœna sensibilis; & hic est infernus Sanctorum Patrum.

Probatum tertio conclusio ex SS. Patribus, qui aperte favent nostræ sententiæ. In primis enim Gregorius Nazianzenus (cujus, Augustino ipso teste, tanta fuit autoritas, ut quod ipse dicit, tota Ecclesia censenda sit ipsius ore pronuntiat) orat. 40. in sanctum lavacrum, ait parvulos decedentes sine baptismo, nec gloriam nec supplicia habituros. Quod testimonium adeò clarum est, ut Nicetas, antiquus ejus commentator, in hanc orationem dicat *Nazianzeni verbis manifestum esse, quod hœusmodi infantes nullis pœnis torquebuntur*.

B Deinde Author commentarii in Epist. Pauli, qui inscribitur nomine Ambrosii, exponens illud ad Roman. 5. *Per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors, sic habet: Mors autem dissolutio corporis est, cum anima separatur à corpore. Est & alia mors, que secunda dicitur, in gehenna, quam non peccato Ada patimur, sed eius occasione propriis peccatis acquiritur*. Ubi particula, quam, refertur ad vocem, *gehenna*, proximè antecedentem, sensusque est, *gehennam sive cruciatum ignis æterni non incurri visiolius originalis peccati, sed proprio cuiusque peccato*. Nomen enim gehenna in Scriptura cruciatum illum significat, defumiturque ex Hebræo *Gehennon*, id est vallis Ennom, in qua valle filii Israel faciebant filios suos transfire per ignem, id est comburi in manibus Idoli, tubis interim & tympanis perstreperantibus, ne parentes eorum ejulatus audirent. Unde Jerem. 7. Dominus ait: *Edificaverunt excelsam Topeth, quæ est in valle filii Ennom, ut incenderent filios suos & filias suas igni &c.*

C Nec vim hujus testimonii effugit Contius, respondens Auctorem illius commentarii fuisse Pelagium, & peccatum originale cum illo negasse. Nam hic Author scripsit priusquam Pelagii hæresis nasceretur: siquidem explicans hæc verba 1. ad Timoth. 3. *In domo Dei, quæ est Ecclesia, sic ait: Est quidem mundus totus domus Dei, sed Dei domus specialis est Ecclesia, cuius hodie restor est Damasus*: Sed Damasus fuit tertius summus Pontifex ante Innocentium I. sub cuius pontificatu hæresis Pelagii cepit: Ergo non potest ille Author Pelagianus esse, & ad hæresim erroris Pelagii, nec etiam peccatum originale negavit, cum teste Augustino lib. de peccat. meritis & remiss. nullus ante Pelagium evacuaverit vim peccati originalis, seu illud negaverit.

D His adjungi potest Gregorius Nissenus, qui in oratione de infantibus, qui immaturâ morte abripiuntur, habet hæc verba: *Immatura morte infantium demonstrat neque in doloribus & mæstia faturos esse eos qui sic vivere desierunt*. Sed si illi pœnam gehennæ & combustionis æternæ subirent, essent in doloribus & mæstia: Ergo &c. Addi potest Chrysostomus in Pænologia Euthimii, quæ contexta est serm. ex solis sententiis Chrysostomi: nam lib. 2. cap. 22. disertè asseritur, infantes mortuos sine baptismo non esse cruciandos pœnâ ignis. Denique D. Bernardus serm. 3. de resurrect. ait: *Tolle propriam voluntatem, & non eris infernus, nihil ardebit in inferno præter propriam voluntatem*.

Atqui infantes eam nunquam habuerunt, cum peccatum originale non sit eis voluntarium voluntate propria, sed tantum aliena: Ergo non ardebunt in inferno.

Ex his sanctorum Patrum testimoniis, & unanimiter Theologorum Scholasticorum consensu, hoc argumentum efficax in favorem nostrae sententiae potest deduci. Damnatio infantium ad ignem aeternum, tam repugnans videtur clementiae Dei, & rationi, ut non sit asserenda, nisi evidenter ex divina traditione habeatur: Sed nullam fuisse talem traditionem manifeste ostendunt testimonia Innocentii III. Eugenii IV. Nazianzeni, Nisseni, Chrysostomi, & Bernardi jam adducta, nec non unanimes ferè consensus Theologorum Scholasticorum, qui à quingentis circiter annis scripserunt: Ergo &c.

§. III.

Rationes Theologicae expenduntur.

NON desunt etiam rationes Theologicae, quibus nostrae conclusionis veritas suadetur. Prima & praecipua, quam D. Thomas loci citatis insinuat, potest sic proponi. Pœna debet proportionari culpæ: Sed pœna sensus non est proportionata culpæ originali: Ergo culpa originalis non punitur pœnâ sensus. Major patet, Minor probatur primò: quia pœna sensus contingit per passionem hujus particularis personæ; peccatum autem originale non est per voluntatem personæ, sed per voluntatem naturæ: Atqui puniri per passionem personalem, non est proportionatum cum hoc quod est peccasse voluntate naturæ, & non personæ: Ergo pœna sensus non est proportionata culpæ originali.

Secundo, Pœna sensus correspondet peccato secundum conversionem ad bonum commutabile; licet enim talis pœna etiam aversioni in peccato personali repertæ debeatur, hoc tamen provenit ex eo quod talis aversio non est pura aversio, sed aliquid conversionis participat, quia est voluntaria per actum propriae voluntatis, & ratione hujus participationis debetur illi pœna sensus: Sed in peccato originali non est conversio ad bonum commutabile etiam per participationem, cum tale peccatum non sit voluntarium per actum propriae voluntatis, sed solum per voluntatem capitis: Ergo pœna sensus non est proportionata culpæ originali.

Probatur tertio: Pœna sensus correspondet culpæ pro delectatione quam causet, juxta illud Apocal. 18. *Quantum glorificat se, & in deliciis fuit, tantum date illi tormentum & luctum*: Sed in culpa originali nulla delectatio invenitur: Ergo pœna sensus non respondet originali peccato, nec habet proportionem cum illo.

Secunda ratio asseritur è D. Thoma qu. 5. de malo art. 2. ubi sic dicitur. Ad ea quæ sunt naturæ suæ propria unaquæque persona per se ipsam immediate ordinatur, non verò ad ea quæ sunt supra ejus naturam, unde nihil est absurdum, si aliquis patiatur detrimentum in his quæ sunt supra naturam, propter peccatum quod non commisit; sed non esset justum quòd illud pateretur in his quæ sunt naturæ suæ propria, propter peccatum alterius: Atqui gratia & visio Dei sunt supra naturam humanam; bona autem dispositio & habitudo naturæ est

aliquid ipsi proprium, & connaturaliter debitum: Ergo licet justum & rationale sit, posteros Adæ privari gratiâ & visione beatifica in pœnam originalis peccati, quamvis non sit propria cujusque voluntate commissum; injustum tamen & irrationabile videtur, eos combustione ignis aeterni, quæ integritati naturæ, & bonæ ejus habitudini opponitur, propter illud peccatum puniri.

Tertia ratio: illa culpa quæ non reddit vituperito & increpatione dignum, à fortiori non reddit dignum pœnâ aliquâ sensibili & positivâ; cum hæc acerbior & durior sit: Sed per originale peccatum nemo fit dignus reprehensione & vituperio: Ergo nec pœna sensibili & positivâ, seu cruciatu ignis aeterni. Major patet: Minor probatur ex Augustino lib. de duabus animabus cap. 11. ubi aperte docet, eum qui non fecit quod facere non poterat, non esse reprehensione ullâ dignum, & subdit hoc ita esse cuilibet notum & pervium, *ut illud decantent & in montibus pastores, & in theatris poete, & indocti in circulis, & docti in bibliothecis, & magistri in scholis, & Antistes in sacris locis, & in orbe terrarum genus humanum*: At infantes ita contraxerunt peccatum originale, ut non potuerint non contrahere: Ergo ex Augustino nullâ increpatione & reprehensione sunt digni. Unde inauditum est in Ecclesia, quemquam argui quòd nascendo contraxerit peccatum originale.

Quarta ratio: Ecclesia in imponenda pœna peccatis debita, imitatur ordinem & modum præscriptum à divina justitia in punitione delictorum: Sed Ecclesia nullam pœnam positivam imponit pro peccato originali; Ergo nec divina justitia ullam sensibilem pœnam pro tali peccato taxavit.

§. IV.

Præcipue objectiones solvuntur.

OBICIUNT in primis Adversarii: Parvulis in extremo judicio dicitur illud Matth. 25. *Ite maledicti in ignem aeternum*: Sed nomine ignis pœna sensus intelligitur: Ergo illam parvuli sustinebunt.

Confirmatur primò: Apocal. 20. dicitur: *Vidi Thronum magnum & candidum, & sedentem super eum; & vidi mortuos magnos & pusillos, stantes in conspectu throni, & libri aperti sunt, & apertus est liber vitæ, & qui non est inventus in illo, missus est in stagnum ignis*. Sed parvulus non baptizatus non reperitur in libro vitæ: Ergo mittitur in stagnum ignis.

Confirmatur secundo: Matth. 15. Qui non congregantur in horreum ut triticum, id est non admittuntur in cælum, sunt zizania comburenda igne: Sed parvuli non baptizati non admittuntur in cælum: Ergo igne inferni comburantur.

Confirmatur tertio: Parvuli ratione peccati originalis dicuntur in Scriptura *filii iræ*: Sed ira Dei, cum sit tantum metaphórica & per effectum, nihil est aliud quam inflictio pœnæ; non quidem damni, cum sit mera privatio, ideoque proprie non infligatur; sed pœnæ sensus, quæ cum sit positivus aliquis cruciatus, proprie & per se infligitur: Ergo parvuli ratione peccati originalis pœnâ sensus puniuntur.

Ad objectionem respondeo cum D. Thoma in 4. dist. 47. qu. 1. art. 3. ad 3. quòd *Pueri ante per-*